

Autokorjaamoalan ympäristöohje 2018

Sisällys

Autokorjaamoalan ympäristöohje.....	4
Huomioitavaa jätehuollossa	5
Vaaralliset jätteet	5
Vaarallisten jätteiden lajittelun ABC.....	8
Muiden jätteiden lajittelun ABC.....	11
Muuta huomioitavaa	12
Auto- ja korjaamoalan yrittäjän jätemuistilista	14

Autokorjaamoalan ympäristöohje

Jäte- ja ympäristönsuojelulainsäädäntö kuin myös kuntien jätehuolto- ja ympäristönsuojelumääräykset koskevat myös autokorjaamoja. Ajoneuvojen ammattimaisen korjaajan on huolehdittava ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoiminnassa syntyneiden käytöstä poistettujen osien keräämisestä ja muun jätehuollon järjestämisestä. Jätteen haltija vastaa jätteistään, kunnes ne on toimitettu asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

Siisti korjaamo on yrityksen käyntikortti. Huomio kiinnittyy ensimmäiseksi korjaamon piha-alueeseen.

Huomioitavaa jätehuollossa

Järjestä työskentely turvalliseksi ja jätteiden lajittelu vaivattomaksi. Jätteille on muistettava varata riittävä määrä asianmukaisia jätteastioita. Huomioi, että niiden tyhjentäminen onnistuu myös talvisaikaan. Sijoita esim. käytettyjen öljyjen varastoastiat tai –säiliö siten, että se voidaan helposti tyhjentää säiliöautolla. Merkitse jätteastiat selvästi.

Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata maahan. Jätehuollon saa järjestettyä vaivattomimmin liittymällä järjestettyyn jätteenkuljetukseen tekemällä sopimuksen suoraan haluamansa jätehuoltoyrityksen kanssa. Jätehuoltoyritykset tarjoavat jätehuoltopalvelua myös vaarallisten jätteiden osalta.

Ruskon jätekeskuksen Oivapisteelle yritykset saavat toimittaa maksutta käsittelemätöntä puuta, pahvia, metallia, kotitalouksien sähkölaitteisiin rinnastettavia sähkölaitteita, loisteputkia (pahvit ja teipit poistettava) sekä ajoneuvojen akkuja. Sähkölaitteita, metallia ja akkuja otetaan vastaan myös jäteasemilla. Muuten jäteasemat on tarkoitettu ainoastaan kotitalouksien käyttöön. (kts. Jäteopas)

Vaaralliset jätteet

Vaarallinen jäte on käytöstä poistettu aine tai esine, joka voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Vaaralliseksi jätteeksi luokitellaan mm. akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet, jäähdytysnesteet, kuivumattomat maalit, lakat, liuottimet ja liimat. Jäte joka itsestään ei ole vaarallista jätettä, mutta sisältää vaarallista jätettä käsitellään vaarallisena jätteenä.

a) Huolehdi, että vaarallisten jätteiden säilytystila on lukittu/valvottu ja jätteiden merkinnät kunnossa.

Nestemäiset vaaralliset jätteet tulee varastoida siten, että niiden pääsy viemäriin, maaperään, pohjaveteen ja vesistöön on estetty. Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, asianmukaisissa ja merkityissä astioissa. Astiat on sijoitettava tiivispohjaiselle, viemäroimättömälle, katetulle alustalle (suositus: reunakorokkein erotettu alue tai suoja-allas).

Vaarallisten jätteiden säilytysastioista on käytävä selville jätteen laji ja vaaramerkinnät. Aineiden alkuperäiset ehjät ja hyväkuntoiset astiat ovat erinomaisia jäte-astioita, kun astiaan on lisätty jätemerkintä.

Muut vaaralliset jätteet on säilytettävä tiivispohjaisella alustalla lukitussa ja katetussa tilassa omissa astioissa.

b) Toimita vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn vähintään kerran vuodessa.

Vaarallisten jätteiden tuottaja on vastuussa jätteestä kunnes sen on vastaanottanut toiminnanharjoittaja, jolla on lupa vastaanottaa tai käsitellä kyseistä vaarallista jätettä. Tarkista, että vaarallisten jätteiden kuljettaja on hyväksytty ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin. Pyydä kuljettajaa näyttämään ote jätehuoltorekisteristä.

Luovutettaessa vaarallisia jätteitä kuljettajalle on laadittava siirtoasiakirja (ks. kohta d)).

c) Huolehdi hiekan- ja öljynerottimista.

Hiekan- ja öljynerottimet tulee tarkastaa vähintään kerran vuodessa ja tyhjentää tarvittaessa tai täyttöhälyttimen hälyttäessä. Tyhjennyksen saa suorittaa vain ao. jätteiden keräilyyn hyväksynnän saanut yritys tai yrittäjä itse. Öljynerottimen voi tyhjentää joko kokonaan tai vain pintakerroksen. Jos yrittäjä itse tyhjentää öljynerottimen, tulee se tehdä siten, etteivät pinnalla oleva öljy ja pohjan sakka sekoitu keskenään. Sekä pinnalla oleva öljy, että pohjan sakka ovat vaarallista jätettä. Ensin tyhjennetään öljyinen pintakerros ja sitten pohjan sakka, molemmat eri astioihin. Välissä olevaa vettä ei tarvitse poistaa. Pintakerroksen ainesta (öljyä) ei tule sekoittaa mustiin jäteöljyihin, vaan se tulee toimittaa omana eränä vaarallisen jätteen käsittelyyn. Täytä öljynerotin vedellä tyhjennyksen jälkeen, jotta se toimii oikein.

Vastuu erottimien tyhjennyksistä ja tarkastuksista tulee selvittää kiinteistön-omistajan ja vuokralla olevan yrityksen kesken.

d) Yrityksen on pidettävä kirjaa viedyistä ja poisluovutetuista vaarallisista jätteistä ja laadittava siirtoasiakirjat jätteiden luovuttamisesta.

Kirjanpito on säilytettävä kuusi vuotta ja esitettävä pyydettyä jätehuoltoa valvovalle viranomaiselle. Kirjanpidosta tulee ilmetä tiedot jätteen laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja kuljettajasta. Kirjanpitoa voi toimia kuitit tai laskut, joista edellä mainitut tiedot käyvät ilmi. Samanlaista kirjanpitoa tulee pitää myös hiekan- ja öljynerottimien tyhjennyksistä.

Luovutettaessa vaarallisia jätteitä kuljettajalle on laadittava siirtoasiakirja, jossa on tiedot jätteistä kuljetusta ja käsittelyä varten. Siirtoasiakirjasta on käytävä ilmi jätteen laji/laatu, määrä, lähtöpaikka, toimituspaikka ja jätteen kuljettaja. Siirtoasiakirja toimii todisteena vaarallisten jätteiden asianmukaisesta luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolme vuotta.

Vaarallisten jätteiden lajittelun ABC

Aerosolipullot toimitetaan täysin tyhjinä metallinkeräykseen. Muuten ne ovat vaarallista jätettä.

Akut säilytetään akkulaatikoissa viileissä tiloissa tiiviillä alustalla tai ulkona kannellisessa tiiviissä akkulaatikossa ja toimitetaan akkuliikkeisiin tai vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Akkulaatikko pitää vaihtaa uuteen viiden vuoden välein. Akkulaatikko on tyyppihyväksytty vaarallisen aineen kuljetuspakkaus, jota säätelee vaarallisen aineen kuljetuslainsäädäntö.

Energiansäästölamput ja loisteputket toimitetaan ehjinä vaarallisten jätteiden keräykseen. Niitä ei saa rikkoa, jottei haitallinen elohopea pääse höyrystymään ympäristöön.

Ilmastointilaitteiden kylmäaineita varten on oltava asianmukaiset laitteet ja välineet (Vna 766/2016, liite 9). Huomioi, että ajoneuvojen ilmastointilaitteita huoltavalla, asentavalla ja korjaavalla toiminnanharjoittajalla on oltava TUKES:n hyväksymä vastuuhenkilö ja asentaja.

Iskunvaimentimet kerätään ”KIINTEÄT ÖLJYPITOISET JÄTTEET” –astiaan. Öljystä valutettuina ne voidaan laittaa metallinkeräykseen ja niiden sisältämä öljy jäteöljyyn.

Jarru-, kytkin- ja jäähdytinnesteitä ei saa sekoittaa jäteöljyn sekaan vaan ne voi kerätä yhteiseen astiaan ja toimittaa vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Jäähdytinnestettä ei saa antaa uusiokäyttöön!

Jäteöljyt kerätään omaan astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Kun kirkkaita voiteluöljyjä kertyy yli 0,5 m³ vuodessa, kannattaa ne kerätä erilleen. Järjestä myös vesipitoisille öljyille oma säiliö.

Jäteöljyt kerätään talteen seuraavasti:

- Mustat voiteluöljyt (moottoriöljyt)
- Kirkkaat voiteluöljyt (hydrauliikka- ja vaihteistoöljyt)
- Kasviöljypohjaiset voiteluaineet eivät sovellu yhteen mineraalipohjaisten öljyjen kanssa ja ne on aina kerättävä omiin astioihinsa

Kirkkaiden ja mustien jäteöljyjen joukkoon ei saa sekoittaa mitään muita öljyjä tai aineita esim. jarru-, kytkin- ja jäähdytinnesteitä, erottimien öljypitoisia jätteitä tai liuottimia.

Suuremmat määrät (800 litraa tai enemmän) jäteöljyä haetaan yrityksiltä ilmaiseksi. Jäteöljysäiliö on sijoitettava tiiviille ja katetulle alustalle niin, ettei mahdollinen ylivaluminen täyttämisen tai tyhjentämisen yhteydessä tuota vaaraa ympäristölle. Jäteöljyä ei saa polttaa!

Kemikaalijätteet

kerätään erikseen ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Eri kemikaaleja ei saa sekoittaa, sillä ne voivat reagoida keskenään.

Kyllästetty puu

eli kestopuu on vaarallista jätettä. Käsitelty (esim. maalattu tai lakattu) puu toimitetaan paikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottoon.

Ladattavat pienakut ja paristot toimitetaan paristonkeräyspisteisiin, joita löytyy kaikista kannettavia akkuja ja paristoja myyvistä kaupoista. Tulipaloriskin välttämiseksi akkujen ja paristojen virtanavat on hyvä teipata samalla kun ne poistetaan käytöstä.

LED-lamput toimitetaan sähkö- ja elektroniikkaromun (SER-jäte) keräykseen.

Liuotinjäte kerätään erikseen ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Eri liuotinaineita ei saa sekoittaa, sillä ne voivat reagoida keskenään. Liuottimesta tislattut täysin kovettuneet epäpuhtaudet voidaan laittaa sekajätteeseen.

Maalijätteet kuten puolityhjät tai täydet maalipurkit ja muu vastaava maalijäte voidaan kerätä samaan astiaan ja toimittaa vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Täysin tyhjät maalipurkit toimitetaan metallinkeräykseen. Täysin kuivunutta maalia sisältävät muoviastiat kuuluvat polttokelpoisen jätteen joukkoon.

Maalauskammioiden ilmanvaihtosuodattimet

Automaalamoissa olevien maalauskammioiden ilmanvaihtosuodattimien jätteenkäsittely riippuu käytetystä maalista. Jos käytetty maali on liuotinpohjaista, ovat suodattimet vaarallista jätettä. Jos maali on vesipohjaista, ovat suodattimet polttokelpoista jätettä. Ilmanvaihtosuodattimet tulee vaihtaa säännöllisesti, etteivät ne tukkeudu kokonaan.

Osienpesukoneen neste (pesuvesi) on vaarallista jätettä ja se kerätään omaan astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Osienpesukoneessa käytettävä pesuaine on liuotinpohjaista nestettä tai pulveria, jotka ovat myös vaarallista jätettä. Liuotinjäte kerätään omaan astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Osienpesukoneen sakka on vaarallista jätettä ja se kerätään ”KIINTEÄT ÖLJYPI-TOISET JÄTTEET” –astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Paineastiat yms. painepakkaukset on toimitettava kaasua myyviin liikkeisiin tai muihin, asianmukaisen luvan omaaviin käsittelypaikkoihin.

PCB:tä ja PCT:tä sisältävät kondensaattorit kerätään erilleen ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Romuajoneuvot ovat vaarallista jätettä

Romuajoneuvoja ei saa säilyttää yrityksen pihalla. Romuajoneuvon saa luovuttaa tuottajavastuun piiriin kuuluvalla kerääjälle tai vastaanottajalle. Tarkista, että kerääjä ja/tai kuljettaja on merkitty jätehuoltorekisteriin. Romuajoneuvon luovuttamisen yhteydessä tulee yrityksen saada romutustodistus.

Autopurkaamotoimintaa saa harjoittaa vain, jos sitä varten on myönnetty ympäristölupa. Romuajoneuvojen varastointi (myös väliaikainen) edellyttää neste-tiiviiksi pinnoitettua aluetta, jossa on öljyjen ja rasvojen erottimet sekä jäte- ja valumavesien käsittely.

Ruostesuojauksen alustamassat voidaan kerätä erikseen tai samaan astiaan maalijätteiden kanssa ja toimittaa vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Sähkö- ja elektroniikkaromu (SER-jäte), johon kuuluu mm. sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja –työkalut, tarkkailu- ja valvontalaitteet, paloilmaisimet ja termostaatit sekä LED-lamput. Kerätään erikseen ja toimitetaan tuottajayhteisön keräyspisteisiin. Keräyspisteet löytyvät Serty, Elker Oy ja ERP Finland Oy:n omilta nettisivuilta.

Turvatyyny ovat vaarallista jätettä niiden sisältämien räjähdysvaarallisten kemikaalien vuoksi.

Öljynimeytysmateriaalit, öljyiset rätit ja tyhjät muoviset öljykanisterit laitetaan käytettyinä ”KIINTEÄT ÖLJYPI-TOISET JÄTTEET” –astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Öljynsuodattimet

laitetaan ”KIINTEÄT ÖLJYPI-TOISET JÄTTEET” –astiaan ja toimitetaan vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Niitä ei saa laittaa metallinkeräykseen eikä polttokelpoiseen jätteeseen edes valutettuina tai puristettuina.

Muiden jätteiden lajittelun ABC

Jätehuoltomääräysten mukaan **muut kuin asuinkiinteistöt veloitetaan lajittelemaan** ja toimittamaan luvan saaneeseen käsittelypaikkaan **seuraavat jätteet**:

- polttokelpoinen jäte
- paperi
- kaikki vaaralliset jätteet (erillään toisistaan ja muista jätteistä)
- kartonki, mikäli sitä syntyy keskimäärin yli 10 kg viikossa
- metalli, mikäli sitä syntyy keskimäärin yli 10 kg viikossa
- lasi, mikäli sitä syntyy yli 10 kg viikossa
- pahvi, mikäli sitä syntyy keskimäärin yli 10 kg viikossa
- puhdas puu, mikäli sitä syntyy yli 10 kg viikossa
- biojäte, mikäli syntyy keskimäärin 20 kg viikossa

Halogeenilamput ja hehkulamput

ovat polttokelpoista jätettä.

Hitsausjäte

on polttokelpoista jätettä.

Katalyysaattorit, pakoputket ja jarrulevyt yms. metallin kappaleet

metallinkeräykseen.

Maalauksen suoja-paperit

ovat polttokelpoista jätettä.

Metallitynnyrit

tyhjäksi valutettuina voi laittaa metallinkeräykseen. Vaarallista jätettä sisältävä tynnyri kuuluu vaarallisen jätteen keräykseen.

Muovijäte

voidaan laittaa polttokelpoiseen jätteeseen. Yritysten muovijätteen kierrätyksen hoitaa Suomen pakkauskierrätys Rinki Oy. Yritys voi liittyä Rinkiin muovijätteen kierrättämiseksi. Kunnan jäteasemille ja Ruskon jätekeskukseen tuotaessa muovi on maksullista jätettä.

Renkaat

Käytöstä poistuneet autonrenkaat tulee kierrättää. Renkaista tulee irrottaa ennen kierrätystä vanteet. Irrallinen vanne kuuluu metallinkeräykseen. Renkaat toimitetaan niiden vastaanottopisteisiin tai tilataan nouto ympäristöhuoltoalan

yrityksestä. Kierrätysrenkaiden vastaanottajalla tulee olla sopimus tuottajayhteisön (Suomen Rengaskierrätys Oy) tai tuottajan lukuun toimivan vastaanottopisteverkoston jäsenen kanssa.

Kiinteistöllä säilytettävät renkaat (uudet ja kierrätykseen menevät) tulee varastoida palovaaran vuoksi erillään vaarallisista jätteistä ja helposti syttyivistä kemikaaleista, riittävän etäällä rakennusten seinämitä.

Tuulilasit

voidaan toimittaa Ruskon jätekeskukseen maksullisena lasijätteenä.

Muuta huomioitavaa

Autojen pesu

Autojen pesu on sallittu vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, jossa on tarvittavat erotinkaiivot. Vesihuoltolaitoksen kanssa on tehtävä sopimus pesuvesien johtamisesta viemäriin. Pesuvesiä johdettaessa viemäriverkon ulkopuolella on rakennettava hyväksytty jätevesijärjestelmä. Koneellisessa pesupaikassa autonpesussa tulee käyttää Öljy- ja biopolttoainealan hyväksymiä pesukemikaaleja.

Hiekkapuhallus

Autojen hiekkapuhallus tulee tapahtua katetussa, seinällisessä ja tiiviissä tilassa, josta ei hiekkaa tai puhallusraetta leviä ulkopuolelle. Myös tarvittava pölynpoisto esim. sykloni on järjestettävä. Hiekkapuhallus, joka tapahtuu ulkona, vaatii ympäristöluvan. Hiekkapuhallusjätteelle tulee tehdä kaatopaikkakelpoisuustesti, jotta se voidaan jätekeskuksessa loppusijoittaa asianmukaisesti. Hiekkapuhallusjätettä ei saa käyttää täyttömaana, sillä se sisältää vaarallisia aineita. Mikäli näin halutaan tehdä, tulee yrityksen olla yhteydessä Oulun seudun ympäristötoimeen puhallushiekan laadun ja ympäristöluvan tarpeen selvittämiseksi.

Kemikaalien varastointi

Yrityksessä tulee olla lukittava kemikaalikaappi, jossa säilytetään kemikaalien lisäksi myös kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet. Kemikaalien käyttöturvatiedotteista löytyvät tiedot mm. kemikaalin vaaraominaisuuksista ja käytöstä. Kemikaalit on säilytettävä pakkauksissa, jotka kestävät kyseistä ainetta. Kemikaalien säilytyksessä tulee varmistua, etteivät kemikaalit pääse pakkausten rikkoutuessa valumaan viemäriin, maaperään, pohjavesiin tai pintavesiin.

Vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastoinnissa tulee noudattaa lisäksi Oulun seudun ympäristötoimen ympäristönsuojelumääräyksiä (www.ouka.fi/oulu/ymparisto-ja-luonto/ymparistonsuojelumaaraykset).

Varautuminen ja vahinkotilanteet

Yrityksessä tulee olla riittävästi imeytysmateriaalia vuotovahinkojen torjuntaan. Mikäli maaperään, pohjavesiin, pintavesiin tai jätevesiviemäriin pääsee nesteistä vaarallista jätettä tai kemikaalia, tulee välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin vahingon torjumiseksi ja alueen puhdistamiseksi. Vahinkotapauksista tulee ilmoittaa välittömästi Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselle.

Lainsäädäntöä

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä (527/2013)

Valtioneuvoston asetus romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta romuajoneuvoissa (123/2015)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus fluorattuina kasvihuonekaasuina tai otsonikerrosta heikentäviä aineita sisältävien laitteiden käsittelijän pätevyysvaatimuksista (766/2016)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Lisätietoja

Oulun seudun ympäristötoimi
ympäristötarkastajat
www.ouka.fi/ymparisto

Kiertokaari Oy
Erityisasiantuntija Mari Juntunen,
p. 044 703 3977
www.kiertokaari.fi

Auto- ja korjaamoalan yrittäjän jätemuistilista

Ole selvillä, mitä jätteitä yrityksessäsi muodostuu

Säilytä jätteet asianmukaisesti

Toimita jätteet oikeaan käsittelypaikkaan

Pidä kirjaa jätteistäsi

KERÄÄ VAARALLISET JÄTTEET OMIIN ASTIOIHINSA AINA ERILLEEN MUISTA JÄTTEISTÄ

- mustat öljyt
- kirkaat öljyt
- kasvispohjaiset öljyt
- kiinteät öljyiset jätteet
- öljy-vesiseokset
- hiekan- ja öljynerottimen jätteet
- jäteakut
- jarru-, kytkin- ja jäähdytinnesteet
- liuotinpitoiset jätteet
- maalit ja lakat
- loisteputket
- osienpesukoneen kiinteät jätteet
- paristot
- romuajoneuvot
- sähkö- ja elektroniikkaromu

TOIMITA HYÖTYKÄYTTÖÖN

- metallijäte, sisältäen myös katalysaattorit, pakoputket, jarrulevyt, öljystä valutetut iskunvaimentimet, täysin tyhjat metalliset maaliastiat ja tyhjäksi valutetut öljytynnyrit jne. metalliset kappaleet ja esineet
- renkaat
- paperi
- pahvi
- tuulilasit

TOIMITA POLTTOKELPOISENA JÄTTEENÄ

- normaali talousjäte
- muovi
- täysin tyhjat muoviset öljyastiat (valutus yön yli)
- kuivuneet maali-, lakka-, liima- ja massausastiat, muoviset tyhjat maaliastiat
- hitsausjäte
- ajovalojen lasit

TOIMITA JÄTEKESKUKSEEN LOPPUSIJOITETTAVAKSI

- kaatopaikkakelpoinen hiekkapuhallusjäte (liukoisuustestauksesta tulokset etukäteen käsittelijälle lisäohjeiden saamiseksi).

Jos olet epävarma lajittelusta, kysy neuvoa Kiertokaaresta www.kiertokaari.fi tai Oulun seudun ympäristötoimesta www.ouka.fi/ymparisto.

